Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Austin van Gaal
a.van.gaal@nijmegen.nl
T 024 – 329 98 48

Ons kenmerk
D21.0757520

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 23 maart 2021
Onderwerp Beantwoording motie “Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis”

Geachte leden van de raad,

Tijdens de behandeling van de Omgevingsvisie en de Uitvoeringsagenda Wonen heeft uw raad op 28 oktober 2020 de volgende de motie ‘*Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis*’ aangenomen. We reageren middels deze brief op de twee voorstellen:

Ad 1. De mogelijkheden voor Zorgbuurthuizen in Nijmegen
Als start schetsen we enige achtergronden bij het concept ‘Zorgbuurthuis’. Eind 2017 is door de SP het concept landelijk voor het eerst gedeeld. Destijds waren systeemwijzigingen van bestaande organisatorische en financiële randvoorwaarden een essentieel onderdeel (en noodzaak) om een Zorgbuurthuis te realiseren. Het gaat onder andere om financiering vanuit de Wet Langdurige Zorg (WLZ), indicatiestelling en toewijzing door anderen dan het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) en het oprichten van een Zorgbuurthuis Ondersteuningsteam om financiering te krijgen. Hiervoor was landelijk geen politiek draagvlak, de genoemde systeemveranderingen zijn nog niet gerealiseerd. In onderstaande reactie op de motie bekijken we het concept Zorgbuurthuis dan ook in het kader van de bestaande systemen en de mogelijkheden die we daarin zien in Nijmegen.

Wat is de bedoeling van Zorgbuurthuizen volgens het landelijke voorstel van de SP?
- Kleinschalig huis met vaste zorgverleners.
- Voor ouderen samen met hun partner, ook al heeft de één zorg nodig en de ander niet.
- Wijk-/buurtgericht zodat bestaande netwerken van bewoners intact blijven.
- Inloopfunctie voor de wijk zodat ook zelfstandig wonende ouderen in de buurt langs kunnen komen voor bezoek, activiteiten en/of vrijwilligerswerk.
- Betaalbaar

Hoe verhoudt een Zorgbuurthuis zich tot ‘Wonen en Zorg in Nijmegen’?
In Nijmegen streven we naar een verscheidenheid aan woonvormen voor ouderen in alle woonservicegebieden, zodat mensen in hun eigen wijk en netwerk oud te kunnen worden. We onderscheiden daarbij een drietal categorieën:

1. Levensloopgeschikte woning: een woning die minimaal voldoet aan de richtlijnen van de Regionale Huisvestingsverordening. Het gaat dan bijvoorbeeld om het afwezig zijn van drempels en goede bereikbaarheid van de woning.

2. Beschut wonen: wonen in een levensloopgeschikte woning met de mogelijkheid tot gebruik van verpleging en verzorging. Tevens zijn er faciliteiten (inpandig of in de directe omgeving) om elkaar te ontmoeten.

3. Beschermd wonen: een woon- en verblijfsvorm met 24-uurs zorg en toezicht permanent aanwezig in het gebouw. Concreet gaat het om bewoners met een ZorgZwaartePakket (ZZP) 5-8, zowel met dementie als met somatische problematiek.

Betaalbaarheid is voor alle drie van groot belang. Het concept Zorgbuurthuis sluit op het gebied van Wonen en Zorg voor een belangrijk deel aan op ons woonservice-gebiedenbeleid en kan daarbinnen een welkome aanvulling zijn. Er zijn wel enkele verschillen ten opzichte van de huidige praktijk:

- Beschut en Beschermd Wonen is in Nijmegen niet noodzakelijkerwijs kleinschalig. Hoewel er enkele kleinschalige initiatieven zijn, opteren zorgaanbieders voor de zorgcontinuïteit en betaalbaarheid bij Beschermd Wonen voor clusters van 32 tot 40 wooneenheden;
- Toewijzing van Beschermd Wonen gaat op basis van CIZ-indicatie. Hierdoor krijgt alléén de partner met indicatie toegang tot Beschermd Wonen. Als gemeente zijn wij volgend in het toewijzingssysteem voor te ontvangen WLZ-zorg. Maar we staan uiteraard open voor wooninitiatieven waar de zorgaanbieder beide partners toelaat.

Hoe verhoudt een Zorgbuurthuis zich tot 'Ontmoeten in Nijmegen'?
Het concept Zorgbuurthuis kent een ontmoetingsfunctie en daarmee een sterke link met de wijk/buurt. Daarmee biedt het concept raakvlakken en kansen voor ons wijk- en buurtcentrabeleid "Ruimte voor Ontmoeting". Wij willen in de Nijmeegse stadsdelen een laagdrempelige basisinfrastructuur aan locaties waar activiteiten en ontmoeting plaatsvinden. Daarbij gaan we niet alleen uit van gemeentelijke panden voor ontmoeting, maar ook ontmoetingsplekken bij andere organisaties. Een Zorgbuurthuis kan, in wijken waar onvoldoende ontmoetingsplekken zijn, een bijdrage leveren.

Samen met partners en bewoners nemen we ieder jaar in 3 stadsdelen de aanwezige accommodaties en ontmoetingsplekken onder de loep. Er vindt een inventarisatie plaats van de behoefte en vraag naar bepaalde functies in het stadsdeel. Om te bepalen welke accommodaties in aanmerking komen voor een kwaliteitsimpuls of transformatie worden de accommodaties getoetst aan een drietal basisfuncties (het stimuleren en mogelijk maken van ontmoeten en participeren, het geven van informatie en advies en ruimte geven aan ondersteuning, zo licht en dichtbij mogelijk).

We nemen binnen de analyse van de wijk- en buurtcentra Zorgbuurthuizen als optie mee zodat we tijdig de kansen kunnen grijpen die zich in dit traject voordoen. Daarbij betrekken we ook woningbouwcorporaties en zorgaanbieders om te zien welke bijdrage zij bij de realisatie van Zorgbuurthuizen kunnen leveren.

Ad 2. De mogelijkheden voor een Zorgbuurthuis in Villa Nova
Een concrete mogelijkheid die zich voor doet en in de motie wordt benoemd is Villa Nova. De oude Mariaschool komt binnenkort vrij, de motie roept op om te onderzoeken of deze locatie geschikt is voor realisatie van een Zorgbuurthuis.

Wij achten de locatie Villa Nova ongeschikt voor een Zorgbuurthuis, en wel voor de volgende redenen:

- De oude Mariaschool is in huidige staat ongeschikt voor Wonen. Om dit geschikt te maken is een forse investering noodzakelijk. Uit eerste inventarisatie blijkt dat hierdoor geen kleinschalige, betaalbare huisvesting mogelijk is;
- Naast de oude Mariaschool is reeds een wijkcentrum gevestigd (wijkcentrum Villa Nova).
- De locatie kent ten opzichte van de Wolfskuil een a-centrale ligging op een heuvel. De locatie is via een flinke trap bereiken. Dat is voor ouderen en mensen met een fysieke beperking uit de buurt onwenselijk.

De herontwikkeling van de locatie Villa Nova wordt vervolgd, we staken de verkenning om daar een Zorgbuurthuis te realiseren.

Ten slotte: welke rol heeft de gemeente?
Als gemeente scheppen wij kaders en maken we scherp welke woon/zorgbehoeften er zijn. Wij monitoren aan welke type (zorg)woning we in de stad behoefte hebben. We verwerken deze informatie in onder andere ambitiedocumenten en tenders voor locaties. Daarnaast ontstaan er ook samenwerkingen tussen corporaties en zorginstellingen en dienen zij bij ons voorstellen voor projecten in. Op basis van beleid en prognoses voor de toekomst reageren wij op deze voorstellen.

We ontwikkelen als gemeente zelf geen (zorg)woningen zoals Zorgbuurthuizen. Voor de realisatie van woningen voor ouderen (in welke vorm dan ook) werken we samen met corporaties, particuliere initiatiefnemers en zorginstellingen. Met deze partners willen we, als er geschikte kansen zich voordien, kijken welke kansen voor koppeling ‘woon/zorg en ontmoeten’ de initiatiefnemers zien. Samenloop zal niet voor alle doelgroepen wenselijk en geschikt zijn; een inloopfunctie kan mogelijk verwarrend zijn voor dementerende ouderen. Terwijl het wellicht voor de niet-dementerende partner die samenwoont, juist weer fijn is om wat aanloop/aanspraak te hebben. We moeten oog houden voor de mogelijkheden én meerwaarde van ontmoeten in een Zorgbuurthuis voor verschillende groepen bewoners. Tevens zal bij concrete projecten de financiële haalbaarheid een belangrijke randvoorwaarde zijn waarop getoetst wordt.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout	drs. H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester

Bijlage: Motie ‘Klaar voor de start: het Zorgbuurthuis’